

Ook van Astrid Lindgren:

Emiel van de Hazelhoeve

Lotta uit de Kabaalstraat

Karlsson van het dak

Madieke van het rode huis

Wij uit Bolderburen

Ronja de roversdochter

De gebroeders Leeuwenhart

Mio, mijn Mio

Pippi Langkous

De bende van de Witte Roos

Samen op het eiland Zeekraai

Astrid Lindgren

Emiel is een held

vertaald door Rita Törnqvist-Verschuur
met tekeningen van Philip Hopman

Uitgeverij Ploegsma Amsterdam

Kijk ook op:
www.ploegsma.nl
www.astridlindgren.com

ISBN 90 216 7462 9 / NUR 281/282

Titel oorspronkelijke uitgave: *Än lever Emil i Lonneberga*

© Astrid Lindgren, Saltkråkan AB

© Omslagillustratie: Philip Hopman 2015

© Illustraties: Philip Hopman 2000

Vormgeving omslag: Steef Liefting

Vormgeving binnenwerk: Studio Cursief, Irma Hornman

Redactie: Dominique Riaskoff

© Deze uitgave: Uitgeverij Ploegsma bv, Amsterdam 2015

Alle rechten voorbehouden.

Uitgeverij Ploegsma drukt haar boeken op papier met het FSC-keurmerk.
Zo helpen we waardevolle oerbossen te behouden.

Inhoud

Voorwoord 4

Emiel van de Hazelhoeve 5

*Toen Emiel een paar dollemanszaken deed op de veiling
bij de Beekhoeve* 9

*Toen Emiel drie dappere pogingen deed om Lina's kies te trekken
en kleine Ida knalblauw verfde* 35

*Toen Emiel een kikker in de mand met boterhammen stopte en daarna
zoiets ontzettends uithaalde dat ik het nauwelijks durf te vertellen* 52

*Een paar tussendagen uit het leven van Emiel, waarop hij een aantal
streekjes uithaalde en ook een paar goede dingen deed* 82

*Toen er huisbezoek was op de Hazelhoeve en Emiel
zijn vader in het Pietershuisje opsloot* 91

*Toen Emiel zoiets heldhaftigs deed dat alle mensen in Lönneberga
jubelden en al het andere vergeven en vergeten werd* 102

Verklarende woordenlijst 129

Voorwoord

Emiel is een jongetje van lang geleden. Hij woont op een boerderij in een tijd waarin er nog geen auto's, geen tv's, geen lichtknopjes en geen internet bestonden. Niemand had een telefoon in huis, en als je naar de wc moest, moest je naar buiten, want er was nog geen riool en de wc zat in een klein houten huisje een eindje van het woonhuis af. De ouders sliepen vaak samen met de kinderen op één kamer.

Alles was dus helemaal anders dan nu. Alles? Nee, niet alles. Mensen lachten samen en werden boos op elkaar, ze moesten werken en vierden feest, kinderen waren soms lief en soms stout, net als nu! Eén kind was wel een stuk stouter dan alle andere, en over hem gaat dit boek...

Emiel van de Hazelhoeve

In heel Lönneberga en heel Småland en heel Zweden en misschien zelfs in de hele wereld is er vast nog nooit een jongen geweest die meer streken heeft uitgehaald dan Emiel, Emiel die op de Hazelhoeve woonde, in de gemeente Lönneberga in Småland. En het is dan ook een wonder dat die jongen als volwassene in de gemeenteraad kon komen. Maar dat gebeurde, in de gemeenteraad kwam hij, en hij werd de deftigste man van heel Lönneberga. Zo zie je maar weer dat de allergrootste kwajongens nog best goed terechtkomen! Dat vind ik eigenlijk een heel prettig idee, vind jij ook niet? Want jij hebt vast ook wel eens een paar streken uitgehaald. Waar of niet? Of heb ik het mis? Hoe is het mogelijk!

Alma Svensson van de Hazelhoeve, de moeder van Emiel, schreef al zijn streken in blauwe schriften op, die ze in de la van haar bureau opborg. Het duurde niet lang of die la zat zo propvol met schriften, dat je hem nauwelijks meer open kon trekken. Er was altijd wel een exemplaar dat verkreukeld en wel de weg versperde. Al die blauwe schriften zijn tot op de dag van vandaag in dat laatje bewaard gebleven, behalve drie stuks, die Emiel toen hij eens een keer in geldnood zat aan de lerares van de zondagsschool probeerde te verkopen. Toen hij ze niet aan haar kwijt bleek te kunnen, maakte hij er maar papieren bootjes van en liet ze in de Hazelbeek varen. Sindsdien zijn ze spoorloos verdwenen.

De lerares van de zondagsschool begreep niet waarom ze die schriften van Emiel zou moeten kopen.

‘Wat moet ik daar nou mee?’ vroeg ze verbaasd.

‘Lees ze maar aan de kinderen voor, dan weten ze tenminste hoe ze níet moeten worden,’ zei Emiel.

Ja hoor, Emiel wist dondersgoed wat voor kwajongen hij was, en als hij dat soms eens een keertje vergeten was, dan kon Lina, het melkmeisje op de Hazelhoeve, hem er wel weer aan herinneren.

‘Het heeft helemaal geen zin om jou naar de zondagsschool te sturen,’ mopperde ze, ‘want het gaat bij jou je ene oor in en je andere oor uit en je komt trouwens toch nooit in de hemel... tenzij ze daar misschien hulp nodig hebben met de donder als ze het laten onweren.’

Lina zei dat, omdat Emiel altijd en overal met zo’n donderend geweld aan kwam zetten.

‘Ik heb nog nooit van mijn leven zo’n dondersteen gezien,’ zei ze en ze nam kleine Ida, het zusje van Emiel, mee naar de wei waar Ida bosaardbeitjes mocht plukken terwijl Lina de koeien van de Hazelhoeve aan het melken was. Ida reeg de aardbeitjes als kralen aan grassprietten en toen ze met vijf volle grashalmen thuiskwam, ontfutselde Emiel er haar maar twee, want hij hield veel van zijn zusje en gunde haar ook wat. Maar je moet niet denken dat Emiel zin had om met Ida en Lina naar de koeienwei te gaan, nee hoor, dat was hem niet spannend genoeg, en daarom graaide hij zijn pet en zijn geweertje bij elkaar en holde naar de wei waar zijn paard Lukas stond te grazen, sprong op zijn rug en stooft met zo’n donderend geweld tussen de hazelaren door, dat de pollen gras hem om de oren suisden. Het was net of hij meedeed aan ‘De aanval der Smålandse huzaren,’ waarvan hij eens een plaatje in de krant gezien had.

Zijn pet en zijn geweeertje en Lukas, dat waren Emiels dierbaarste bezittingen. Lukas was van hem, ja, helemaal van hem, want hij had hem zelf op een heldhaftige manier bemachtigd toen het markt was in Vimmerby. Zijn petje was een blauw petje met een grote zwarte klep, dat zijn vader een keer voor hem had gekocht. Zijn geweeertje was van hout en gemaakt door Alfred, de knecht op de Hazelhoeve, die dol was op Emiel. Eigenlijk had Emiel het geweeertje ook zelf wel kunnen maken. Want als er iemand goed was in houtsnijden, dan was dat Emiel. Maar dat oefende hij dan ook vaak. Het was namelijk zo dat zodra Emiel een streek had uitgehaald, hij in het timmerschuurtje werd opgesloten en hij daar uit een stuk hout een grappig poppetje ging zitten snijden. Al met al had hij ten slotte driehonderdnegeenzestig houten poppetjes bij elkaar, die tot op de dag van vandaag bewaard zijn gebleven, behalve dat ene meneertje dat zijn moeder achter de aalbessenstruiken begraven had omdat het zo vreselijk op de dominee leek.

‘Zo mag de dominee toch niet vertoond worden,’ zei de moeder van Emiel hoofdschuddend.

Ja, nu weet je ongeveer wat Emiel voor jongen was. Nu weet je dat hij het hele jaar streken uithaalde, zowel ’s zomers als ’s winters en nu vind ik dat het tijd wordt dat ik je eens iets ga vertellen over een paar dagen uit het leven van Emiel. Want ik heb al die blauwe schriften van a tot z gelezen. Als je goed naar me luistert, zul je merken dat Emiel ook wel eens iets goeds deed. Want het zou onrechtvaardig zijn om alleen zijn verschrikkelijke streken op te rakelen. Ze waren trouwens lang niet allemaal zo verschrikkelijk, er zaten ook een heleboel onschuldige streekjes bij, en eigenlijk liep de boel alleen op 3 november volkomen in het honderd... O nee, probeer maar niet te weten te

komen wat hij op 3 november uithaalde, want dat vertel ik je nooit, dat heb ik zijn moeder beloofd. Nee, laten we voor de verandering maar eens een dag nemen waarop Emiel zich eigenlijk heel netjes gedroeg, ook al was zijn vader het daar niet helemaal mee eens. Namelijk:

ZATERDAG 12 JUNI

*Toen Emiel een paar dollemanszaken deed
op de veiling bij de Beekhoeve*

Op een zaterdag in juni was er veiling bij de Beekhoeve, en daar ging iedereen naartoe, want voor de mensen in Lönneberga en heel Småland bestond er nauwelijks iets leukers dan veilingen. De vader van Emiel, Anton Svensson, ging er natuurlijk heen, Alfred en Lina mochten na lang zeuren ook mee, en Emiel natuurlijk ook.

Als je wel eens op een veiling bent geweest, dan weet je precies wat daar gebeurt: dat sommige mensen er hun spullen aan andere mensen proberen te verkopen. De mensen van de Beekhoeve wilden hun hele hebben en houden kwijt, omdat ze net als een heleboel andere mensen in die jaren naar Amerika zouden vertrekken, en daar konden ze hun keukenbanken en koekepannen en koeien en varkens en kippen niet naartoe slepen. Vandaar die veiling bij de Beekhoeve op een zaterdag in juni.

De vader van Emiel hoopte dat hij er voor een koopje aan een koe zou kunnen komen en met een beetje geluk nog aan een moedervarken en een paar kippetjes ook. Daarom ging hij naar de Beekhoeve en daarom mochten Alfred en Lina met hem mee, want hij had natuurlijk hulp nodig om al die beesten die hij wilde kopen mee naar huis te nemen.

‘Maar dat Emiel ook per se mee moet, begrijp ik niet,’ mopperde zijn vader.

‘Nee, want gedonder wordt het toch wel,’ zei Lina. ‘Daar hoeven we Emiel echt niet voor mee te nemen.’

Lina wist dat de veilingen in Lönneberga en de rest van Småland zelden of nooit zonder ruzie en vechtpartijen verliepen, en daarom had ze eigenlijk groot gelijk, maar dat nam niet weg dat Emiels moeder haar met een scherpe blik toebeet: ‘Als Emiel mee naar de veiling wil, dan gaat hij mee, en daar hoeft jij je niet mee te bemoeien. Zorg jij er maar liever voor dat je jezelf behoorlijk gedraagt onder de mensen en niet zoals altijd je mond voorbij staat te praten!’

Nu stond Lina wel eventjes met haar mond vol tanden!

Emiel zette zijn pet op en maakte zich klaar om te vertrekken. ‘Koop ook iets voor mij,’ vroeg kleine Ida met een lief stemmetje en haar hoofdje schuin omhoog.

Ze vroeg het zomaar in het algemeen en niet speciaal aan iemand, maar haar vader fronste meteen zijn wenkbrauwen. ‘Kopen, kopen en nog eens kopen, ik hoor hier nooit iets anders! Heb ik niet pasgeleden nog voor tien cent kandijnsuiker voor je gekocht! Voor je verjaardag in januari, ben je dat nu alweer vergeten?’

Emiel was net van plan zijn vader om wat geld te vragen, want je kunt nu eenmaal niet naar een veiling gaan zonder een cent op zak, maar nu hield hij zijn mond maar. Dit was niet het juiste ogenblik om papa geld af te troggelen, dat was hem nu wel duidelijk. Papa zat trouwens al op de bok van de grote melkkar, op het punt om te vertrekken.

Maar als je iets op de ene manier niet kunt bemachtigen, dan moet je er maar op een andere manier aan zien te komen, dacht Emiel. Hij dacht even diep na en zei toen: ‘Gaan jullie maar vast! Ik kom op Lukas achter jullie aan!’

Emiels vader keek zijn zoontje wantrouwend aan toen hij dit hoorde, maar omdat hij nu toch echt weg wilde, zei hij alleen maar: ‘Zo zo, maar ik vind eigenlijk dat je maar thuis moest blijven.’

Daarna klapte hij met zijn zweep en de wagen zette zich in beweging. Alfred zwaaide naar Emiel en Lina zwaaide naar kleine Ida en Emiels moeder riep zijn vader nog achterna: 'Zorg ervoor dat jullie allemaal heelhuids terugkomen!'

Dat zei ze omdat ze wist hoe wild het er soms op veilingen aan toe kon gaan.

De melkkar verdween al gauw uit het zicht. Emiel stond hem in een stofwolk na te kijken, maar daarna kreeg hij haast, nu moest hij aan geld zien te komen. En waar denk je dat hij dat zo een, twee, drie vandaan haalde?

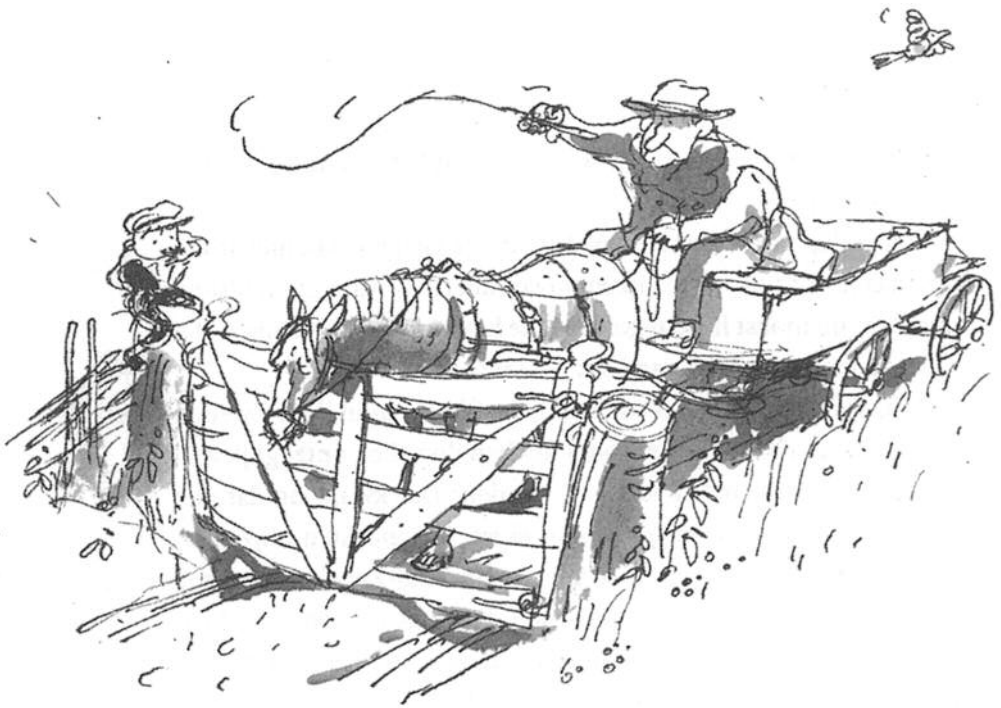
Als jij in dezelfde tijd als Emiel geleefd had en in Småland had gewoond, dan zou je geweten hebben hoe ontzettend veel hekken er overal waren op de wegen. Dat kwam omdat alle ossen en koeien en schapen in hun eigen wei moesten blijven en misschien ook wel omdat de kinderen in Småland af en toe eens een paar centen moesten verdienen door het hek open te doen voor de een of andere luie boer die er met zijn paard en wagen aankwam en geen zin had om zichzelf uit te sloven.

Bij de Hazelhoeve was ook zo'n hek, maar daar had Emiel nog niet veel geld verdiend, want de Hazelhoeve lag helemaal aan de buitenkant van de gemeente, waar bijna nooit iemand kwam. Er was maar een boerderij die nog verder lag en dat was de Beekhoeve, waar de veiling die dag gehouden zou worden.

En dat betekent dat iedereen die daarheen gaat door ons hek moet, bedacht Emiel, die slimmerik.

Emiel stond een uur lang bij het hek en toen had hij vijf kronen en vierenzeventig cent verdiend! De paarden en wagens kwamen zo dicht achter elkaar aan gedromd, dat hij het hek nauwelijks achter de een dichtgedaan had voordat hij het voor de volgende open moest maken.

En alle boeren die op de bok zaten waren in een goede bui

omdat ze naar de veiling gingen, en gooiden met gulle hand centen in de pet van Emiel. Een paar rijkaards waren zelfs zo vrolijk dat ze hem tien cent gaven.

Maar de boer van de Kraaienhof werd kwaad toen Emiel het hek vlak voor de neus van zijn bruine merrie dichtgooide.

‘Waarom doe jij het hek dicht?’ schreeuwde hij.

‘Ik moet het toch eerst dichtdoen om het daarna weer open te kunnen maken,’ legde Emiel hem uit.

‘Waarom laat je het hek op een dag als vandaag niet openstaan?’ vroeg de boer van de Kraaienhof razend.

‘Zeg, ik ben toch niet gek,’ zei Emiel. ‘Nu ik eindelijk voor het eerst van mijn leven eens wat plezier van dit oude hek kan hebben!’

Maar de boer van de Kraaienhof sloeg met zijn zweep naar Emiel en gaf hem geen rooie cent.

Toen alle mensen die naar de veiling moesten door Emiels hek